

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
за магістерською програмою професійного спрямування «Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»

на тему: «Облік і контроль руху готової продукції та її реалізації: нормативне забезпечення та діюча практика (на прикладі ТОВ «Форес»)»

Виконавець:

студентка ЦЗФН
Макоїд Олена Євгенівна

_____
/підпис/

Науковий керівник:

канд. екон. наук, доцент
Сиротенко Наталія Анатоліївна

_____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми полягає в тому, що результатом діяльності будь-якого виробничого підприємства являється випуск готової продукції, виконання робіт чи надання послуг. В результаті вартість готової продукції, робіт, послуг переходить із сфери виробництва в сферу обігу.

Метою дослідження є розгляд теоретичних і практичних засад обліку та контролю готової продукції та її реалізації та розробка науково-практичних рекомендацій щодо покращення інформаційного забезпечення обліково-контрольної системи підприємства.

Завдання дослідження:

- розгляд сутності готової продукції як економічної категорії;
- дослідження нормативно-методичне забезпечення системи обліку руху готової продукції та її реалізації;
- вивчення дискусійних питань обліку руху готової продукції та її реалізації на сучасному етапі розвитку суспільства;
- ознайомлення з організаційно-економічною діяльністю ТОВ «Форес»;
- дослідження особливостей організації та методики обліку руху готової продукції та її реалізації у ТОВ «Форес»;
- застосування методів економіко-математичного моделювання на етапі реалізації готової продукції підприємства;
- обґрунтування шляхів удосконалення обліку руху готової продукції та її реалізації;
- висвітлення теоретичних аспектів та практичних контролю руху готової продукції та її реалізації;
- проведення аналізу руху готової продукції та її реалізації в ТОВ «Форес»;
- виявлення проблемних питань контролю руху готової продукції та її реалізації та розробка рекомендацій щодо їх вирішення.

Об'єкт дослідження - є процеси обліку, контролю та економічного аналізу руху готової продукції та її реалізації.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та організаційно-практичні питання обліку та контролю руху готової продукції та її реалізації на підприємстві.

Методи дослідження:

- метод спостереження при дослідженні господарської діяльності ТОВ «Форес»;
- методи аналізу й синтезу при вивченні показників діяльності ТОВ «Форес».

Для досягнення поставленої мети при узагальненні та систематизації даних використано табличний і графічний методи, а також методи порівняння, групування та синтезу – для оцінки динаміки, структури і тенденцій розвитку процесів і явищ, а також факторів їх змін.

Інформаційною базою дослідження є наукові праці, законодавчі акти України, національні стандарти бухгалтерського обліку, постанови Верховної

Ради України, Кабінету Міністрів, нормативні документи і фактичні матеріали (документи) ведення обліку готової продукції та її реалізації у ТОВ «Форес».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (52 найменувань) та 9-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 99 сторінок. Основний зміст викладено на 93 сторінках. Робота містить 19 таблиць, 12 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У *першому* розділі кваліфікаційної роботи на основі вивчення законів, національних стандартів бухгалтерського обліку, економічної літератури, думок вітчизняних й зарубіжних вчених розкривається економічна сутність готової продукції підприємства, методика її обліку, а також дискусійні питання, що мають місце в системі обліку готової продукції та її реалізації.

У *другому* розділі кваліфікаційної роботи розглянуто економічну характеристику ТОВ «Форес», організаційно-методичні особливості обліку готової продукції та її реалізації на підприємстві, застосування методів економіко-математичного моделювання на етапі реалізації готової продукції підприємства та шляхи вдосконалення обліку руху готової продукції та її реалізації.

У *третьому* розділі кваліфікаційної роботи досліджено питання контролю та аналізу руху готової продукції та її реалізації.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження встановлено:

1. Готова продукція – це продукція, що повністю закінчена обробкою на даному підприємстві, пройшла всі стадії технічного випробування, відповідає технічним умовам і стандартам, не потребує подальшої обробки на цьому підприємстві і здана на склад.

2. Класифікується готова продукція за формою, ступенем готовності і технологічною складністю. Оцінюється готова продукція за первісною вартістю відповідно до П(С)БО-9 «Запаси» і П(С)БО-16 «Витрати».

3. Випуск продукції з виробництва та передача її на склад оформлюється накладними, відомостями, приймально – здавальними документами, актами приймання. Вони виписуються в двох примірниках, один з яких призначений для здавальника, а інший – залишається на складі.

4. В процесі дослідження було виявлено, що ТОВ «Форес» веде бухгалтерський облік та оформлює документацію відповідно до законодавчої та нормативної бази, дотримуючись при цьому усіх вимог щодо бухгалтерського обліку та звітності.

5. Результати здійсненого економічного аналізу діяльності ТОВ «Форес» свідчать, впродовж 2015-2016 рр. підприємство покращило деякі свої показники порівняно з попереднім роком.

6. Позитивних моментів діяльності підприємства є достатньо, такі як:

зростання чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на 134 тис. грн., у зв'язку зі зменшенням собівартості продукції на 793 тис. грн.; валовий прибуток збільшився на 927 тис. грн. (12,3%) . Це сталося в основному за рахунок зростання прибутку (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Причинами збільшення останнього показника може стати зростання цін на готову продукцію і комплектуючі вироби, значне прискорення реалізації товарної продукції, що залучає в господарський оборот значну суму коштів.

Фінансовий результат до оподаткування зріс на 101 тис. грн. враховуючи зростання фінансового результату від основної операційної діяльності на 927 тис. грн та зменшення фінансового результату від іншої операційної діяльності, що в свою чергу і сформували фінансовий результат до оподаткування.

Середня оптова ціна за 1 т. продукції збільшилась на 1482 тис. грн (11%), що досить вплинуло на цінову кон'юктуру.

Витрати на 1 грн. реалізованої продукції зменшились на 3 коп., у зв'язку зі зменшенням собівартості реалізованої продукції.

Матеріальні витрати та матеріаломісткість зменшилися у відповідності на 2216,9 тис. грн та 0,1507, що свідчить про нераціональне використання матеріальних ресурсів, що виражається у зменшенні матеріаловіддачі на 0,2107 %.

Продуктивність праці одного штатного працівника у 2016 році порівняно з 2015 роком збільшилась на 5453 тис. грн. Це пояснюється тим, що зменшилась середньооблікова чисельність працівників на 3 особи.

Отже, зменшився фонд оплати праці на 61 тис. грн (5%) і збільшилась середньорічна заробітна плата одного робітника на 746 грн (2,5%).

Середньорічна вартість основних фондів збільшилася на 27 тис. грн., проте фондівіддача зменшилась на 0,1327 тис. грн., що свідчить про неефективне використання оборотних фондів.

Рентабельність виробництва збільшилась на 0,79%, що призвело до збільшення рентабельності продукції на 6,2%.

Середньорічна сума дебіторської заборгованості у звітному році порівняно з попереднім збільшилася на 1772 тис. грн, що дуже погано. Це означає, що товар відвантажений, але грошові кошти від покупців ще не поступили. Така несплата в свою чергу призведе до зниження необоротних активів і платоспроможності підприємства. Щоб зменшити суму кредиторської заборгованості потрібно налагодити тісний зв'язок з покупцями та замовниками для отримання боргів, також розробити спосіб реалізації продукції з неперервним надходженням грошових коштів.

Кредиторська заборгованість в свою чергу зменшилася на 730 тис. грн., що дуже добре. Це означає, що підприємство змогло розрахуватися по своїм боргам.

7. Виходячи із загального стану організації обліку руху готової продукції у ТОВ «Форес» можна запропонувати впровадження наступних заходів :

- Відповідно до рішення Президента України від 15 травня 2017 року

№133/2017 “Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)” встановлено заборону про використання програмного забезпечення 1С: бухгалтерія. Виходячи з цього стає важливим питання про пошук альтернативного програмного забезпечення для ведення обліку на підприємстві.

- удосконалення управлінського обліку. А саме головна увага, в управлінні обліку повинна приділятися управлінню затратами, як єдиного цілісного процесу, який визначатиме політику підприємства;
- помітну увагу необхідно приділити плануванню скорочення собівартості продукції по техніко – економічним факторам, що дозволять визначити вплив на затрати заходів по підвищенню науково – технічного рівня;
- необхідно покращити методи економічного аналізу собівартості продукції, впровадити методику комплексного аналізу затрат на виробництво і собівартість продукції.

Отже, реалізація перелічених напрямів удосконалення обліку готової продукції підприємством призведе до значного підвищення результативності його фінансово – економічної діяльності.

8. Проаналізувавши отриману інформацію щодо обліку готової продукції у ТОВ «Форес» можна зробити наступні висновки:

- усі витрати, пов'язані з виробництвом конкретного виду продукції, становлять її виробничу собівартість;
- за способом віднесення витрат на конкретні об'єкти вони поділяються на прямі і непрямі.
- аналітичний облік готової продукції ведеться відповідно наказу облікової-політики, а порядок формування первісної вартості і собівартості ведеться відповідно до вимог П (С)БО 16 «Витрати».
- реалізують продукцію по договірній ціні.

9. Фінансовий облік відображення операцій, пов'язаних з рухом готової продукції відповідає типовому.

Не рідше одного разу в три місяці, у ТОВ «Форес» проводиться детальний аналіз і внутрішній контроль готової продукції і витрати пов'язаних з реалізацією продукції.

Аналізуються витрати, фактори, що обумовили їх зміни, особлива увага надається такими статтями витрат як сировина, матеріали та оплата праці.

Однак, ринкові відносини вимагають швидкої окупності витрат та оперативного реагування на зміни споживчого попиту. В реальних умовах змінна структура споживчого попиту за номенклатурою виробів та обсягом реалізації не завжди збігається зі структурою виробничих потужностей і ресурсів. У зв'язку з цим виникає потреба формування підприємствами оптимальної виробничої програми, яка би найповніше задовольняла попит і забезпечувала максимальний прибуток за рахунок встановлення оптимальних цін та обсягу випуску продукції, оскільки це надасть змогу отримати інформацію про всі операції в момент та в місці їх здійснення.

Інформація повинна реєструватися та оброблятися в режимі реального часу і система обліку буде оперативно реагувати на можливі відхилення

основних показників діяльності. Це дозволить ефективно управляти системою пересування місцями збереження й обробки готової продукції, в будь-який час володіти повною інформацією про асортимент вхідних і вихідних товарно-матеріальних потоків.

З використанням комп'ютерної техніки у ТОВ «Форес» прийнято вести облік реалізації готової продукції без застосування узагальнюючих документів, виняток становить формування оборотно - сальдової відомості за рахунком 26 «Готова продукція». Цей документ характеризує інформацію щодо оборотів і залишків готової продукції. Однак на нашу думку цього недостатньо, тому ми пропонуємо на підставі первинних документів складати реєстри документів з реалізації готової продукції.

Реєстри необхідно формувати за напрямками реалізації, видами продукції, покупцями та замовниками. Щоденне заповнення цих реєстрів дасть змогу ТОВ «Форес» здійснювати оперативний контроль за реалізацією продукції, застосуванням цін та їх змінами, надходженням виручки.

Автоматизація складського обліку забезпечить на підприємстві наступні отримання:

- даних аналітичного обліку залишків готової продукції та її надходження на склад у натуральному й вартісному виразі;
- даних про випуск готової продукції для прийняття подальших управлінських рішень;
- даних про фактичну собівартість іншого приходу та витрат готової продукції.

Також, для подальшого підвищення ефективності виробництва готової продукції і її реалізації у ТОВ «Форес» пропонуємо:

- повністю механізувати ведення обліку на підприємстві, що забезпечить одержання своєчасності інформації для аналітичного управління підприємством;
- облік готової продукції на складі вести в карточках складського обліку;
- в наказі про облікову політику деталізувати змінні та постійні витрати;
- більше уваги надавати оперативно-технічному обліку, з ціллю нормалізації наднормативних виробничих запасів;
- вишукувати шляхи зниження собівартості продукції.

АНОТАЦІЯ

Макоїд О. Є., «Облік і контроль руху готової продукції та її реалізації: нормативне забезпечення та діюча практика (на прикладі ТОВ «Форес»)»
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності «Облік і оподаткування»
за магістерською програмою «Облік, аудит і оподаткування в управлінні
підприємницькою діяльністю»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес обліку, контролю та економічного аналізу руху готової продукції та її реалізації. У роботі розглядається теоретичні аспекти обліку та контролю руху готової продукції та її реалізації, а саме: поняття, класифікація, оцінка; особливості документального оформлення; питання аналітичного та синтетичного обліку, аспекти контролю та аналізу. Проаналізовано організаційно-економічну діяльність ТОВ «Форес», діючу модель обліку та контролю руху готової продукції та її реалізації. Запропоновано шляхи удосконалення обліку та контролю руху готової продукції та її реалізації.

Ключові слова: готова продукція, реалізація, облік, контроль, економічний аналіз.

ANNOTATION

Makod O. Ye., "Accounting and control of the movement of finished products and their implementation: normative provision and current practice (for example, LLC "Fores ")»
qualifying work for obtaining an educational master's degree
from the specialty "Accounting and taxation"
for the master's program "Accounting, Audit and Taxation in Business Entrepreneurship
Management"
Odessa National University of Economics
Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections. The object of research - the process of accounting, control and economic analysis of the movement of finished products and their implementation. The theoretical aspects of accounting and control of the movement of finished products and their realization are considered in this work, namely: concept, classification, evaluation; features of documentary design; issues of analytical and synthetic accounting, aspects of control and analysis. The organizational and economic activity of "Fores" LLC, an active model of accounting and control of finished product movement and its implementation is analyzed.

The ways of improving the accounting and control of the movement of finished products and their implementation are offered.

Key words: finished products, realization, accounting, control, economic analysis.